

GEWONE ZITTING 2023-2024

29 MAART 2024

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

RESOLUTIE

**waarin wordt opgeroepen tot permanente
en structurele oplossingen voor het
vredegerecht in Brussel**

RESOLUTIE

aangenomen door het Parlement

Zie :

Stukken van het Parlement:

A-830/1 – 2023/2024: Voorstel van resolutie.
A-830/2 – 2023/2024: Verslag.
A-830/3 – 2023/2024: Amendementen na verslag.

SESSION ORDINAIRE 2023-2024

29 MARS 2024

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

RÉSOLUTION

**demandant des solutions pérennes
et structurelles pour la justice de paix
à Bruxelles**

RÉSOLUTION

adoptée par le Parlement

Voir :

Documents du Parlement:

A-830/1 – 2023/2024: Proposition de résolution.
A-830/2 – 2023/2024: Rapport.
A-830/3 – 2023/2024: Amendements après rapport.

RESOLUTIE**waarin wordt opgeroepen tot permanente en structurele oplossingen voor het vrederecht in Brussel**

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Overwegende de belangrijke rol van de vrederechters, die optreden in burgerlijke zaken die iedereen aangaan, zoals burenruzies, huurgeschillen, onbetaalde facturen, bescherming van kwetsbare personen enzovoort;

Overwegende dat een Brusselse vrederechter gemiddeld meer dossiers (3.068) behandelt dan zijn niet-Brusselse collega's (2.230);

Overwegende de uitzondering in de hervorming van het juridische landschap waardoor Brussel als enige juridische entiteit niet over een directiecomité, een voorzitter, een ondervoorzitter en een hoofdgriffier voor het arrondissement beschikt;

Overwegende de te zware werklust, die de afhandeling van de lopende zaken en de werking van de rechtbanken van eerste aanleg, de politierechtbanken en het vrederecht belemmert;

Overwegende de spreiding van de Franstalige (87%) en Nederlandstalige (13%) dossiers voor de 19 Brusselse kantons;

Overwegende de vereisten inzake tweetaligheid voor magistraten en griffiers;

Overwegende dat het voor plaatsvervangende vrederechters moeilijk is om hun ervaring op waarde te laten schatten en om toegang te krijgen tot het ambt;

Overwegende het gebrek aan specifieke opleidingen voor de functie van magistraat gericht tot studenten of personen die nieuwe professionele uitdaging zoeken;

Overwegende dat elke rechtzoekende de garantie moet krijgen dat zijn dossier in de taal van zijn keuze door de rechters en de diensten wordt onderzocht;

Overwegende het gebrek aan vrederechters in een derde van de Brusselse kantons;

Overwegende de ongunstige omstandigheden die ontstaan door pensioneringen, waardoor het gebrek aan benoemde vrederechters nog groter zal worden;

Overwegende het gebrek aan stimulansen om voldoende kandidaten voor de vervanging aan te trekken;

Overwegende dat het belangrijk is de plaatsvervangende afgevaardigde vrederechters een soortgelijke vergoeding te bieden als aan de effectieve vrederechters;

RÉSOLUTION**demandant des solutions pérennes et structurelles pour la justice de paix à Bruxelles**

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Considérant le rôle essentiel des juges de paix, aussi surnommés «juges de proximité», qui administrent les affaires civiles qui affectent tout un chacun: conflits de voisinage, conflits locatifs, factures impayées, protection des personnes vulnérables, etc.;

Considérant que le juge de paix bruxellois traite en moyenne plus de dossiers (3.068) que ses collègues non bruxellois (2.230);

Considérant l'exception consacrée par la réforme du paysage judiciaire qui fait de Bruxelles la seule entité judiciaire ne disposant pas d'un comité de direction, d'un président, d'un vice-président et d'un greffier pour chef d'arrondissement;

Considérant la surcharge de travail qui entrave la gestion des affaires courantes et le fonctionnement des tribunaux de première instance, des tribunaux de police et de la justice de paix;

Considérant la répartition des dossiers francophones (87 %) et néerlandophones (13 %) pour les 19 cantons de Bruxelles;

Considérant les exigences en matière de bilinguisme pour les magistrats et greffiers;

Considérant la difficulté pour les juges de paix suppléants de faire valoir leur expérience et d'accéder au poste de titulaire;

Considérant l'absence de cursus de formation spécifiques à la fonction de magistrat, tant à destination d'étudiants qu'à destination de personnes souhaitant se reconverter professionnellement;

Considérant que chaque justiciable doit pouvoir se voir garantir un examen de son dossier par les juges et les services dans la langue de son choix;

Considérant la vacuité de juges de paix dans un tiers des cantons bruxellois;

Considérant les circonstances défavorables, avec des départs en retraite appelés à aggraver le manque de juges de paix titulaires;

Considérant le manque d'incitants pour attirer suffisamment de candidats de remplacement;

Considérant qu'il est important de prévoir une indemnité équivalente à celle des juges de paix effectifs pour les juges de paix suppléants délégués;

Overwegende dat het belangrijk is de leeftijdsvoorwaarde voor de toegang tot het beroep te verlagen tot 30 jaar;

Overwegende dat het belangrijk is grondig na te denken over de taalvereisten voor vrederechters en griffiepersoneel;

Overwegende de dringende noodzaak en het belang om de toelatingsvoorwaarden voor de functie van vrederechter aan te passen en de functie van plaatsvervangende vrederechter te valoriseren;

Overwegende de afwezigheid van een hoofdgriffier voor het arrondissement (met uitzondering van het arrondissement Brussel) die een algemene en verantwoorde visie heeft op een gepaste toewijzing van de beschikbare middelen;

Overwegende de noodzaak om het Gerechtelijk Wetboek aan te passen om ervoor te zorgen dat er hoofdgriffiers voor het arrondissement komen in Brussel;

Overwegende het tekort aan personeel bij de griffies en aan hoofdgriffiers die de griffies kunnen leiden;

Overwegende de afwezigheid van managementstructuren, wat het beheer en de afwikkeling van lopende zaken belemmert;

Overwegende de herhaalde waarschuwingen van de twee voorzitters van de Brusselse rechtbanken van eerste aanleg aan de overheidsinstellingen, de Hoge Raad voor de Justitie en het College van de hoven en rechtbanken over de ernst van de situatie;

Overwegende dat Brussel het grootste arrondissement is, met het grootste aantal kantons voor het vredegerecht;

Overwegende dat in het arrondissement Brussel de opdrachten van de voorzitter van de vrederechters naargelang het geval vervuld worden door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank, de voorzitter van de Franstalige rechtbank of door de twee voorzitters samen;

Overwegende dat dit stelsel inhoudt dat de vrederechters geen eigen leiding hebben, die meer vertrouwd kan zijn met de specifieke kenmerken van de functies in kwestie;

Overwegende dat, bij gebrek aan een vrederechter, de dagelijkse problemen van de burgers (burenruzies, huurgeschillen, betalingsproblemen, bescherming van de meest kwetsbare personen enzovoort) niet worden behandeld en dat die situatie het wantrouwen van de burger tegenover de democratische instellingen zal doen toenemen;

Overwegende dat de belangen en het welzijn van de Brusselaars onmiskenbaar worden geschaad;

Considérant qu'il est important de prévoir une diminution à 30 ans comme condition d'accès à la profession;

Considérant qu'il importe de mener une réflexion approfondie à propos des exigences linguistiques pour les juges de paix et le personnel de greffe;

Considérant l'urgence et l'importance d'adapter les conditions d'accès à la fonction de juge de paix et de valoriser la fonction de juge de paix suppléant;

Considérant l'absence d'un greffier en chef d'arrondissement (autre l'arrondissement de Bruxelles) détenteur d'une vision d'ensemble et responsable de la bonne allocation des ressources disponibles;

Considérant la nécessité d'adapter le code judiciaire pour qu'il y ait des greffiers en chef d'arrondissement à Bruxelles;

Considérant le manque de personnel au sein des greffes et de greffiers en chef pour en assurer la gestion;

Considérant l'absence de structures managériales qui entrave la gestion et le déroulé des affaires courantes;

Considérant les alertes répétées des deux présidents des tribunaux de première instance bruxellois aux autorités de l'État, au Conseil supérieur de la justice et au Collège des cours et des tribunaux sur la gravité de la situation;

Considérant que Bruxelles est le plus grand arrondissement, avec le plus grand nombre de cantons de justice de paix;

Considérant que, dans l'arrondissement de Bruxelles, les missions du président des juges de paix sont remplies, selon le cas, par le président du tribunal néerlandophone, le président du tribunal francophone ou les deux présidents conjointement;

Considérant que ce régime implique que les justices de paix ne relèvent pas d'un chef de corps propre, lequel peut être réputé mieux sensibilisé à la spécificité des fonctions concernées;

Considérant que, faute de juge de paix, les problèmes quotidiens de nos citoyens ne seront pas traités (problèmes de voisinage, conflits localifs, problèmes de paiements, protection des personnes les plus vulnérables, etc.) et que cette situation aggravera la méfiance du citoyen à l'égard de nos institutions démocratiques;

Considérant que l'intérêt et le bien-être des Bruxelloises et des Bruxellois sont incontestablement lésés;

Overwegende dat een performant vredegerrecht van essentieel belang is om efficiënt en snel tegemoet te komen aan de verzuchtingen van de burgers en dat in het omgekeerde geval en bij gebrek aan politiek initiatief deze burgers een nadeel kunnen ondervinden waarvoor de federale staat aansprakelijk kan worden gesteld;

Overwegende dat de federale staat dringend en doeltreffend moet optreden;

Spreekt zijn bezorgdheid uit over de alarmerende situatie van het vredegerrecht van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Het parlement veroordeelt formeel het risico op sluiting van verschillende Brusselse kantons wegens een gebrek aan vrederechters, griffiers of personeel, evenals om elke andere organisatorische of administratieve reden, ten nadele van de Brusselse burgers;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- om prioritair een punt op de agenda van het Overlegcomité van de federale regering te zetten en daarbij te benadrukken dat het belangrijk is dat er structurele maatregelen ter ondersteuning van de vrederechters worden genomen;

Verzoekt de regering van de Federatie Wallonië-Brussel en de Vlaamse regering:

- om rekening te houden met het gebrek aan magistraten en iets te doen aan het tekort aan specifieke opleidingen voor de magistratuur, in en buiten de instellingen voor hoger onderwijs, om het beroep aantrekkelijker te maken en het slaagpercentage voor de selectieproeven te verhogen;

Verzoekt de federale regering:

- om zich over de problematiek te buigen om er in overleg met de betrokken partijen permanente en structurele oplossingen voor aan te reiken;
- om de vraag betreffende de aanstelling van een eigen Franstalige en Nederlandstalige voorzitter voor de vrederechters en de rechters bij de politierechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel in overweging te nemen en te beantwoorden;
- om de vraag naar de invoering van zes pools van vredegerichten (met behoud van lokale contactpunten om de toegankelijkheid te bevorderen) en de oprichting van aangepaste managementstructuren te steunen en grondig na te denken over de vereisten van tweetaligheid en de verhoging van de tweetaligheidspremie;
- om de vraag naar de invoering van zes pools van vredegerichten als basisstructuur voor een beter beheer van deze entiteiten te steunen;

Considérant qu'une justice de paix performante est essentielle pour répondre de manière efficace et rapide aux demandes des citoyens, qu'à l'inverse et faute d'action politique, ceux-ci sont susceptibles de subir un préjudice qui peut engager la responsabilité de l'État fédéral;

Considérant que l'État fédéral doit agir d'urgence et avec efficacité;

Fait part de sa préoccupation face à la situation alarmante de la justice de paix de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles. Le Parlement dénonce formellement le risque de fermeture de plusieurs cantons bruxellois en raison d'un manque de juges de paix, de greffiers ou de personnel, ainsi que pour toute autre cause organisationnelle ou administrative, et ce, au détriment des citoyens bruxellois;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale:

- d'inscrire un point en priorité au Comité de concertation (CODECO) du Gouvernement fédéral en insistant sur l'importance de prendre des mesures structurelles pour soutenir les juges de paix;

Demande au Gouvernement de la Fédération Wallonie-Bruxelles et au Gouvernement flamand:

- de prendre en considération la pénurie de magistrats et de pallier le manque de cursus de formation spécifiques à la magistrature, dans et en dehors des établissements d'enseignement supérieur, afin d'augmenter l'attractivité de la profession et le taux de réussite des épreuves qui permettent d'y accéder;

Demande au Gouvernement fédéral:

- de s'emparer de cette problématique afin d'y apporter des solutions pérennes et structurelles en concertation avec les parties concernées;
- de prendre en considération et de répondre à la demande de désignation de présidents attitrés, un francophone et un néerlandophone, pour les juges de paix et juges au tribunal de police de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles;
- de soutenir la demande de mise en place de six pools de justices de paix (tout en maintenant des points de contact locaux pour favoriser l'accessibilité), la mise en place de structures de management adaptées, de mener une réflexion en profondeur sur les conditions du bilinguisme, ainsi qu'une augmentation de la prime de bilinguisme;
- de soutenir la demande de mise en place de six pools de justices de paix comme structure de base pour une meilleure gestion de ces entités;

- om de noodzaak van de renovatie van de gebouwen te onderstrepen opdat de opdrachten van openbaar belang in betere en eigentijdse omstandigheden vervuld kunnen worden;
- om de vraag in overweging te nemen en te beantwoorden om een directiecomité met drie subdirectiecomités te creëren voor respectievelijk de tweetalige vrederechten intra muros, de Franstalige politierechtbank van Brussel en de Nederlandstalige vrederechten extra muros, alsook de Nederlandstalige politierechtbank;
- om de selectieprocedures voor vrederechters te herzien en de procedures te wijzigen om de toegang tot het beroep te vergemakkelijken, terwijl voor de burger de garantie behouden blijft dat hij in zijn eigen taal toegang krijgt tot justitie;
- om de aantrekkelijkheid van de functie van vrederechter voor kandidaten te verhogen met stimulansen zoals een soortgelijke vergoeding voor de plaatsvervangende rechters en de verlaging van de leeftijdsvoorwaarde voor de toegang tot het beroep tot 30 jaar.

De Griffier,

Hugues TIMMERMANS

De Voorzitter,

Rachid MADRANE

- d’insister sur l’urgence de rénover les bâtiments afin de pouvoir mener ces missions d’utilité publique dans des conditions dignes plus adaptées aux normes actuelles;
- de prendre en considération et de répondre à la demande de création d’un comité de direction, avec trois sous-comités de direction, pour respectivement les justices de paix bilingues intra-muros, le tribunal de police francophone de Bruxelles et les justices de paix néerlandophones extra muros et le tribunal de police néerlandophone;
- de revoir les procédures de sélection des candidats juges de paix et de modifier les procédures pour faciliter l’accès à la profession, tout en garantissant que chaque citoyen puisse avoir accès à la justice dans sa langue;
- d’augmenter l’attractivité de la fonction de juge de paix en instaurant des incitants de nature à attirer de nouveaux candidats et en octroyant une indemnité équivalente aux juges suppléants, et d’abaisser l’âge à 30 ans pour l’accès à la profession.

Le Greffier,

Hugues TIMMERMANS

Le Président,

Rachid MADRANE